

[Aksel Møller.]

vel ikke er hverken en midlertidig eller en endelig Ordning, men som dog er af den Karakter, at vi kan begynde at stille Tingene op her i Landet paa dette Omraade. Men Vedtagelsen af noget saadant behøver unægtelig ikke at føre til, at man ogsaa, inden man rejser hjem, vedtager Dækning. De Partier, der giver en saadan Ordning deres Tilslutning, vil formentlig ogsaa være parat til at sørge for, at Midlerne tilvejebringes, og det kan altsaa i og for sig godt ligge, indtil vi vender tilbage til en ny Rigsdagssamling. Vi kender jo endnu ikke Omfanget af de Planer, Forsvarsministeriet arbejder med, og heller ikke Indenrigsministeriets paa det civile Beredskabs Omraade; der er maaske ogsaa den Mulighed, at de Beløb, som den højtærede Finansminister vilde se bragt i Fare ved en Ordning nu, inden vi rejser hjem, ikke var større, end at man turde regne med, at det dog ikke var nødvendigt straks at rejse Spørgsmaalet om den endelige Dækning.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang vil anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Formanden: Uden for Dagsordenen giver jeg Ordet til den højtærede Undervisningsminister, for at han kan fremsætte et Lovforslag.

Undervisningsministeren (Hartvig Frisch): Jeg har herved den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 555 af 4. Oktober 1919 om Oprettelse af „Rask-Ørsted Fondet“ (Danmarks videnskabelige Fond)*. Det vil maaske af enkelte her i Tinget erindres, at jeg blev stillet over for det Spørgsmaal under Finanslovdebatten før Jul — det var det ærede Medlem Hr. Hvidberg, der spurgte mig —, hvad jeg agtede at gøre vedrørende en Hjælp til dansk Videnskab i den vanskelige Situation, hvori den er stillet. Jeg pegede dengang paa, at den Kommission, der var nedsat til Undersøgelse af Spørgsmaalet om Videnskabernes Fremme i Danmark, var ved at afgive sin Betænkning, og at det var mig bekendt, at der mellem de Resultater, Kommissionen var kommet til, ogsaa var et Forslag vedrørende en betydelig Forøgelse af „Rask-Ørsted Fondet“'s Midler.

Nu har Kommissionen afgivet sin Betænkning, og jeg ønsker over for Tinget at sige, at jeg har ilet med at bringe dette Lovforslag, hvis Indhold allerede har været omdiskuteret her i Tinget. Jeg har naturligvis ogsaa et meget stærkt Ønske om at kunne bringe de øvrige Forslag, som er inkluderet i Videnskabskommissionens Betænkning, til Forhandling, men det har ikke kunnet lade sig gøre at fremlægge det hele samtidig. De andre Ting, der foreslaas, drejer sig om Forøgelse af bestaaende Bevillinger. Det vil altsaa være saadanne, som maa gaa den normale Vej gennem Finansudvalgene.

Det vil erindres, at „Rask-Ørsted Fondet“ blev grundlagt paa et Tidspunkt efter den forrige Krig, hvor man erkendte Nødvendigheden af et virkelig alvorligt Fremstød for at bringe dansk Videnskab i Stand til at knytte Forbindelser med hele den store internationale Verden. Man henlagde derfor 5 Mill. Kr. som en Grundfond i Statsobligationer. Det er denne Fonds Midler, der har muliggjort hele den rige og betydelige Virksomhed, som for dansk Videnskabs Forbindelse med Udlandet har haft overordentlig stor Betydning i den Tid, der er forløbet. Imidlertid maa vi jo alle, efter at vi har haft en Verdenskrig til, erkende, at Pengeværdien ved denne sidste Krig er blevet forringet, saaledes at disse 5 Mill. Kr. aldeles ikke strækker til til virkelig at opfylde de Formaal, Fonden havde. Dette vil ærede Medlemmer kunne finde nøjagtigt angivet i de Bemærkninger, som ledsager Lovforslaget. Af dem vil man ogsaa kunne se, hvilke særlige Omraader det er Fonden har taget sig af, og man vil tydeligt se, hvordan det til Raadighed staaende Beløbs virkelige Værdi er svundet ind, efterhaanden som Aarene er gaaet — og specielt altsaa efter Krigens Katastrofe.

Lovforslaget gaar ud paa nu at forøge Fonden fra 5 til 8 Mill. Kr., saa at den Raadighedssum, der er Tale om, bliver forøget fra 250 000 Kr. aarlig til 400 000 Kr. aarlig.

Der er i Forbindelse med Lovforslaget yderligere sket en ganske lille Ændring. Da Loven af 1919 om Oprettelse af „Rask-Ørsted Fondet“ blev vedtaget, blev Københavns Universitet udtrykkelig nævnt deri i Forbindelse med Fondens Bestyrelse — dengang havde vi jo ikke andre Universiteter. I Mellemtiden har vort Land lykkeligvis faaet endnu et, nemlig Aarhus Universitet, og jeg har derfor anset det for nødvendigt at indsætte en Bestemmelse vedrørende